

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25CoCsp/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121204735
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8121204735.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobkyne: W. W., nar.: X.X.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX P., právne zastúpenej: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o. so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, IČO: 36 863 017, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 200 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 13Csp/77/2021 - 72 zo dňa 1.10.2024 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d u j e rozsudok v napadnutých výrokoch I. a III.
- II. Žalobkyni voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 50 EUR, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Súd vec právne odôvodnil ust. § čl. 3 ods. 2 a čl. 5 CSP, § 149, § 153 ods. 1, § 215 ods. 3 CSP, § 3 ods. 1, § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej aj „ZOS“ alebo „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

Súd prvej inštancie mal za to, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov č.k. 14Csp/160/2019, v ktorom sa ako žalobkyňa domohla, okrem iného, aj určenia neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve uzavretej medzi ňou a žalovaným, čím je daný právny základ jej nároku na finančné zadostučinenie za to podľa § 3 ods. 5 ZOS.

K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd prvej inštancie uviedol, že nárok na primerané finančné zadostučinenie nevzniká spotrebiteľovi (ako dôsledok) za samotné primárne porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi (spotrebiteľského práva), ale až (a len vtedy), keď (spotrebiteľ) na súde úspešne uplatní porušenie tohto práva alebo povinnosti. Premlčacia lehota nároku na primerané finančné zadostučinenie logicky začína plynúť až po jeho vzniku, a teda v tomto prípade až úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa voči tomu, kto za to zodpovedá.

Napokon súd prvej inštancie priznal žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 50 EUR a vo zvyšku žalobu zamietol z dôvodu, že žalobkyňa netvrdila a nepreukázala také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie finančného zadostučinenia v ňou požadovanej výške 1 200 EUR.

O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade bol formálny základ nároku daný a výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu, a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný namietajúc nesprávne právne posúdenie veci. Žalovaný nesúhlasí s posúdením začatia plynutia premlčacej doby prvoinštančným súdom. Podľa jeho názoru je pre začiatok plynutia premlčacej doby satisfakčného nároku určujúci okamih, keď došlo k zásahu do práv spotrebiteľa. Subjektívne činitele, vrátane subjektívnej pochybnosti spotrebiteľa, či došlo k porušeniu jeho práva, resp. ako „dopadne“ spor na jeho ochranu, by nemali mať žiadnu relevanciu pre stanovenie začiatku premlčania. Premlčacia doba tak začala plynúť deň nasledujúci po dni uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov tak, že žalobu aj v napadnutom rozsahu zamietne a zaviaže žalobkyňu na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania, v oboch prípadoch v rozsahu 100 %.

3. K odvolaniu zaujala písomné stanovisko žalobkyňa poukazujúc na ust. § 3 ods. 5 zákona ZOS, podľa ktorého nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je späť s úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi v podobe právoplatného rozhodnutia súdu. Poukázala na svoje predchádzajúce podania a navrhla rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdiť.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalovaného v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

Odvolací súd, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP, sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, a na zdôraznenie správnosti predmetného rozhodnutia dodáva nasledovné.

6. Predmetom uplatneného nároku je nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. Výklad žalovaného, v zmysle ktorého premlčacia doba pri práve na primerané finančné zadosťučinenie začína plynúť už uzavretím samotnej úverovej zmluvy je výkladom contra legem. Zákon o ochrane spotrebiteľa ako podmienku pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie explicitne vyžaduje, aby spotrebiteľ svoje právo najskôr úspešne uplatnil na súde.

8. Odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie v otázke premlčania nároku, nakoľko jediným predpokladom na uplatnenie tohto nároku je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Otázka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu uplatnenia nároku na primerané finančné zadosťučinenie bola vysvetlená vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR (napr. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, 3Cdo/31/2020 zo dňa 25.mája 2022, sp. zn. 7 Cdo 92/2021 z 30. júna 2022) . Nielen judikatúra Najvyššieho súdu, ale aj zákon o ochrane spotrebiteľa v ustanovení § 3 ods. 5 poslednej vety výslovne stanovuje, že jedinou podmienkou pre priznanie finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Najvyšší súd v uznesení z 25. mája 2022, sp. zn. 3Cdo/31/2020, uverejneného v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov SR č. 3/2023 uviedol, že: „Eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského

vzťahu náležite ústretovým sa preto javí len taký výklad úpravy urobenej aj predmetom sporu v prejednávanej veci, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej).“ V tomto rozhodnutí Najvyšší súd jednoznačne vyslovil záver, že úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, za ktoré sa považuje až vyslovenie sa súdom o porušení, je predpokladom pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ nárok na primerané finančné zadosťučinenie vzniká až úspešným uplatnením práva na súde, t.j. rozhodnutím súdu o porušení práva alebo povinnosti, je tento moment rozhodný aj pre začiatok plynutia premlčacej doby. Zákon o ochrane spotrebiteľa pritom vyžaduje vyslovený záver súdu o porušení práva alebo povinnosti, nie len existenciu možnosti spotrebiteľa podať žalobu na ochranu svojich práv. Právo sa nemôže začať premlčovať skôr, ako vôbec vznikne, preto ani v tomto prípade nemohla premlčacia doba začať plynúť uzavretím úverovej zmluvy.

9. V prejednávanej veci premlčacia doba na uplatnenie tohto nároku nemohla začať plynúť skôr, než dňom nasledujúcim po právoplatnosti príslušného rozhodnutia. Až moment „úspešného uplatnenia“ je *conditio sine qua non* (nevyhnutný predpoklad) pre súdne uplatnenie tohto nároku. Podľa právnych úvah žalovaného by nárok na primerané finančné zadosťučinenie bol premlčaný skôr, ako vôbec by takéto porušenie bolo judikované alebo vôbec zistené, resp. by došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Práve právoplatné judikovanie či už povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie alebo neprijateľnosti zmluvnej podmienky je objektívnou okolnosťou pre začatie plynutia premlčacej doby. Počiatok teda vôbec nie je závislý na subjektívnom rozhodnutí spotrebiteľa. V prejednanom spore rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 14Csp/160/2019 zo dňa 7.10.2020 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sp.zn. 15CoCsp/23/2020 zo dňa 11.2.2021 nadobudlo právoplatnosť dňa 20.3.2021. Počnúc nasledujúcim dňom, t. j. 21.3.2021 mohla žalobkyňa svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatniť na súde. Žalobkyňa podala na súde žalobu dňa 7.6.2021, čo znamená, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej dobe, a preto námietka premlčania prednesená žalovaným nie je dôvodná.

Na vyššie uvedené závery nemá vplyv veta vyčlenená žalovaným z odôvodnenia rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.2.2023. Je potrebné uviesť, že aj predmetné rozhodnutie hovorí o potrebe judikovania porušenia konkrétneho práva spotrebiteľa. V bode 16 odôvodnenia Najvyšší súd poukazuje na potrebu právoplatného konštatovania porušenia práva, keď uvádza: „Ak odvolací súd (a rovnako aj súd prvej inštancie) konštatovali splnenie podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby skúmali, či v konaní pred Okresným súdom Svidník sp. zn. 3 C 14/2012 bolo právoplatne rozhodnuté o porušení konkrétneho spotrebiteľského práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. a osobitnými predpismi, uvedenú právnu otázku nevyriešil správne a dopustil sa v tejto súvislosti nesprávneho právneho posúdenia.“

10. K námietke týkajúcej sa znenia ust. § 298 ods. 2 CSP odvolací súd dodáva, že toto ustanovenie sa vzťahuje na situácie, ak súd rozhoduje v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia na základe porušenia práva spotrebiteľa deklarovaného „v základnom konaní“, v ktorom však súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky len v odôvodnení rozsudku bez toho, aby sa tento záver súdu pretavil aj do výroku. V takýchto prípadoch môže súd rozhodujúci o primeranom finančnom zadosťučinení vo výroku rozsudku určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorá však už bola vyslovená v „základnom konaní“, čo založilo vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie.

11. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorého odôvodnenie žalovaný v odvolaní nenamietal, a ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní plne úspešnej žalobkyni priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).